

Αίτημα για τη διατύπωση συμβουλευτικής γνώμης από το Δικαστήριο της ΕΖΕΣ, υποβαλλόμενο από το διοικητικό δικαστήριο του Πριγκιπάτου του Λιχτενστάιν (Verwaltungsbeschwerdeinstanz des Fürstentums Liechtenstein), δυνάμει της απόφασης που εξέδωσε το εν λόγω δικαστήριο στις 15 Ιουνίου 2000 στην υπόθεση του Dr. Jürgen Tschannett

(Υπόθεση E-6/00)

(2001/C 49/13)

Με απόφαση της 15ης Ιουνίου 2000, το διοικητικό δικαστήριο του Πριγκιπάτου του Λιχτενστάιν (Verwaltungsbeschwerdeinstanz des Fürstentums Liechtenstein) υπέβαλε προς το Δικαστήριο της ΕΖΕΣ αίτημα, το οποίο παρελήφθη από το πρωτόκολλο του Δικαστηρίου στις 21 Ιουνίου 2000 και αφορούσε τη διατύπωση συμβουλευτικής γνώμης ως προς το ακόλουθο ερώτημα στην υπόθεση του Dr. Jürgen Tschannett:

1. Συμβιβάζεται με τον ΕΟΧ και/ή με τη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (συμφωνία ΕΟΧ), της 2ας Μαΐου 1992, ο κανόνας περί αποκλειστικής απασχόλησης που ισχύει για την άσκηση της ιατρικής από όλους ανεξαίρετως τους ιατρούς δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας του Λιχτενστάιν, και ιδίως του άρθρου 9 παράγραφος 1 του κανονισμού της 8ης Νοεμβρίου 1988, περί των ιατρικών επαγγελματιών, το οποίο προβλέπει: «Ένας οδοντίατρος είναι δυνατόν να ασκεί το επάγγελμα του ως αυτοαπασχολούμενος, είτε ως μοναδικός ιατρός είτε από κοινού με άλλους, μόνο εφόσον κατέχει σχετική άδεια και μόνο εφόσον ο ίδιος εργάζεται αποκλειστικά για λογαριασμό του στο αντίστοιχο ιατρείο. Ένας ιατρός δεν είναι δυνατόν να εργάζεται σε περισσότερα του ενός ιατρεία, ούτε ως μοναδικός ιατρός ούτε από κοινού με άλλους»;
2. Εάν η απάντηση στο ως άνω ερώτημα είναι ότι ο κανόνας περί αποκλειστικής απασχόλησης που ισχύει δυνάμει του άρθρου 9 παράγραφος 1 του κανονισμού της 8ης Νοεμβρίου 1988 περί των ιατρικών επαγγελματιών είναι κατά βάση συμβατός με τον ΕΟΧ, αυτό σημαίνει, ωστόσο, ότι σε μεμονωμένες περιπτώσεις πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι εξειδικευμένες ιατρικές δραστηριότητες που ασκούνται από έναν «ιατρό της εργασίας», έτσι ώστε να προβλεφθούν οι αναγκαίες εξαιρέσεις για αυτές τις δραστηριότητες, οι οποίες δεν απαιτούν «ιατρείο» με την κοινώς αποδεκτή έννοια του όρου;

Αίτημα για τη διατύπωση συμβουλευτικής γνώμης από το Δικαστήριο της ΕΖΕΣ, υποβληθέν από το εργατικό δικαστήριο της Νορβηγίας (Arbeidsretten) στις 27 Σεπτεμβρίου 2000 ως προς την υπόθεση της νορβηγικής συνδικαλιστικής ομοσπονδίας (Landsorganisasjonen i Norge) και της ένωσης δημοτικών υπαλλήλων Νορβηγίας (Norsk Kommuneforbund) κατά της ένωσης τοπικής και περιφερειακής αυτοδιοίκησης της Νορβηγίας (Kommunenes Sentralforbund) και λοιπών

(Υπόθεση E-8/00)

(2001/C 49/14)

Το εργατικό δικαστήριο της Νορβηγίας (Arbeidsretten) υπέβαλε προς το Δικαστήριο της ΕΖΕΣ αίτημα, το οποίο παρελήφθη από το πρωτόκολλο του Δικαστηρίου στις 2 Οκτωβρίου 2000 και αφορούσε τη διατύπωση συμβουλευτικής γνώμης ως προς την υπόθεση της νορβηγικής συνδικαλιστικής ομοσπονδίας (Landsorganisasjonen i Norge) και της ένωσης δημοτικών υπαλλήλων Νορβηγίας (Norsk Kommuneforbund) κατά της ένωσης τοπικής και περιφερειακής αυτοδιοίκησης της Νορβηγίας (Kommunenes Sentralforbund) και λοιπών, με τα ακόλουθα ερωτήματα:

Πεδίο εφαρμογής του άρθρου 53 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ

- 1α) Μια συλλογική σύμβαση παράγει, εν γένει, δεσμευτικά από νομική άποψη αποτελέσματα σε αμοιβαία βάση μεταξύ των συμμετεχόντων, από την πλευρά της εργοδοσίας, τα οποία θα μπορούσαν να θεωρηθούν ως «συμφωνία μεταξύ επιχειρήσεων» κατά την έννοια του άρθρου 53 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ;
- 1β) Εάν εργοδοτικός οργανισμός συνάψει συλλογική σύμβαση, αποτελεί αυτή «απόφαση ένωσης επιχειρήσεων» κατά την έννοια του άρθρου 53 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ;
- 1γ) Ένας δήμος ή κοινότητα αποτελεί «επιχείρηση» κατά την έννοια του άρθρου 53 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ όταν, με την ιδιότητα του εργοδότη, δεσμεύεται από

συλλογική σύμβαση χωρίς να αποτελεί συμβαλλόμενο μέρος της;

- 2α) Μια συλλογική σύμβαση που έχει στόχους άλλους από τη βελτίωση των αποδοχών και των συνθηκών εργασίας μπορεί να εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 53 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ;
- 2β) Εάν η απάντηση στην ερώτηση 2α είναι καταφατική, ποιοι όροι πρέπει να ικανοποιούνται;
3. Διατάξεις συλλογικής σύμβασης περί συστημάτων ομαδικής επαγγελματικής συνταξιοδοτικής ασφάλισης, όπως οι διατάξεις της ρήτρας 2.1.8, παράγραφοι 2, 3 και 4, της βασικής συλλογικής σύμβασης τοπικής αυτοδιοίκησης κ.λπ. για την περίοδο 1998-2000, εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 53 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ;

Απαγόρευση στο άρθρο 53 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ

4. Συμβιβάζεται με το άρθρο 53 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ ο όρος συλλογικής σύμβασης που απαιτεί από ένα σύστημα ομαδικής επαγγελματικής συνταξιοδοτικής ασφάλισης να βασίζεται σε χρηματοδοτικό σύστημα που να μην κάνει διακρίσεις φύλου, τη στιγμή που τον όρο αυτόν ικανοποιεί ένας μόνο ασφαλιστικός φορέας;

- 5α) Συμβιβάζεται με το άρθρο 53 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ ο όρος συλλογικής σύμβασης που προβλέπει ότι μια προσφορά ασφαλιστικής εταιρείας προς εργοδότη σχετικά με συστήματα επαγγελματικής συνταξιοδοτικής ασφάλισης πρέπει να εγκρίνεται από τους εκπροσώπους των μερών της συλλογικής σύμβασης;
- 5β) Εάν η απάντηση στην ερώτηση 5α είναι καταφατική, είναι δυνατόν να υπάρξει διαφορετική αξιολόγηση όταν η έγκριση μπορεί να γίνει μόνο με ομοφωνία των μερών;
6. Συμβιβάζεται με το άρθρο 53 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ ο όρος συλλογικής σύμβασης που προβλέπει ότι για τη μεταφορά συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων από ένα σύστημα επαγγελματικής συνταξιοδοτικής ασφάλισης σε άλλο η νέα ασφαλιστική κάλυψη πρέπει να έχει εγκριθεί, ρητά ή σιωπηρά, από δημόσιο φορέα;
- 7α) Συμβιβάζεται με το άρθρο 53 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ ο όρος συλλογικής σύμβασης που προβλέπει ότι η αλλαγή του φορέα ενός συστήματος επαγγελματικής συνταξιοδοτικής ασφάλισης υπόκειται στο όρο ότι ο εργοδότης, πριν αποφασισθεί η αλλαγή, πρέπει να έχει συνάψει χωριστή συμφωνία αμοιβαίας μεταφοράς συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων με την έγκριση του δημόσιου φορέα που διαχειρίζεται τα συστήματα μεταφοράς;
- 7β) Εάν η απάντηση στην ερώτηση 7α είναι καταφατική, μπορεί η αξιολόγηση να είναι διαφορετική εάν η προ-σχώρηση σε συμφωνίες περί μεταφοράς δεν μπορεί να

γίνει πριν ληφθεί η απόφαση περί αλλαγής ασφαλιστικού φορέα;

8. Όλες μαζί οι διατάξεις συλλογικής σύμβασης, όπως οι διατάξεις της ρήτρας 2.1.8, παράγραφοι 2, 3 και 4, της βασικής συλλογικής σύμβασης τοπικής αυτοδιοίκησης κ.λπ. για την περίοδο 1998-2000, μπορούν να θεωρηθούν ως αντιβαίνουσες προς το άρθρο 53 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ ακόμη και όταν καμία από τις διατάξεις αυτές μεμονωμένα δεν εμπίπτει στην απαγόρευση του άρθρου αυτού;

Ερμηνεία του άρθρου 54 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ

9. Μπορεί μια ένωση δήμων και κοινοτήτων, η οποία αποτελεί ομάδα συμφερόντων και εργοδοτικό οργανισμό, όπως η ένωση τοπικής και περιφερειακής αυτοδιοίκησης της Νορβηγίας, να θεωρηθεί ως «επιχείρηση» κατά την έννοια του άρθρου 54 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ στο πλαίσιο των διαπραγματεύσεων συλλογικών συμβάσεων;
10. Μπορεί μια επιχείρηση η οποία θεωρείται ότι κατέχει «δεσπόζουσα θέση» να συμφωνήσει ή να εφαρμόσει όρους περί αλλαγής του ασφαλιστικού φορέα συστημάτων επαγγελματικής συνταξιοδότησης, όπως είναι οι όροι της ρήτρας 2.1.8, παράγραφοι 2, 3 και 4, της βασικής συλλογικής σύμβασης τοπικής αυτοδιοίκησης κ.λπ. για την περίοδο 1998-2000, ανεξάρτητα από το άρθρο 54 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ;

Προσφυγή κατατεθείσα από την Εποπεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ στις 21 Δεκεμβρίου 2000 κατά του Βασιλείου της Νορβηγίας

(Υπόθεση E-9/00)

(2001/C 49/15)

Στις 21 Δεκεμβρίου 2000, η Εποπεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ κατέθεσε ενώπιον του Δικαστηρίου της ΕΖΕΣ προσφυγή κατά του Βασιλείου της Νορβηγίας, μέσω του εκπροσώπου της, Peter Dyrberg, 74, Rue de Trves, B-1040 Βρυξέλλες.

Ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι το Δικαστήριο θα πρέπει να αποφανθεί ότι το Βασίλειο της Νορβηγίας απέτυχε να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του που απορρέουν από τις ακόλουθες διατάξεις της συμφωνίας για τον ΕΟΧ:

— άρθρο 16: εφαρμόζει δύο είδη λιανικών πωλήσεων ως προς τη μπίρα περιεκτικότητας σε οινόπνευμα μεταξύ 2,5 % και 4,75 % κατ' όγκο, κατά κύριο λόγο εγχώριας παραγωγής, η οποία μπορεί να πωλείται και εκτός των σημείων πώλησης του υπό κρατικών έλεγχου μονοπωλίου οίνων και οιοπνευμάτων («Vinmonopolet»), ενώ άλλα οιοπνευματώδη ποτά με την ίδια περιεκτικότητα σε οινόπνευμα, κυρίως εισαγόμενα από τις άλλες χώρες της ΕΖΕΣ, μπορούν να πωλούνται μόνο μέσω του ως άνω μονοπωλίου, και

— άρθρο 11: εφαρμόζει περισσότερο περιοριστικά μέτρα ως προς τις άδειες σερίβρισματος οιοπνευματών ποτών με περιεκτικότητα σε οινόπνευμα μεταξύ 2,5 % και 4,75 % κατ' όγκο, κυρίως εισαγόμενων από τις άλλες χώρες της ΕΖΕΣ, σε σύγκριση με τη μπίρα ίδιας περιεκτικότητας σε οινόπνευμα, κατά κύριο λόγο εγχώριας παραγωγής, τα δε μέτρα αυτά δεν είναι αναγκαία και ανάλογα προς τον στόχο της διαφύλαξης της δημόσιας υγείας που προβλέπεται στο άρθρο 13 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ

Νομικό και πραγματολογικό υπόβαθρο, καθώς και νομική επιχειρηματολογία της υπεράσπισης

— Το άρθρο 16 προβλέπει ότι τα κρατικά μονοπώλια εμπορικού χαρακτήρα προσαρμόζονται έτσι ώστε να αποκλείεται οποιαδήποτε διάκριση ως προς τους όρους εφοδιασμού και διάθεσης των εμπορευμάτων μεταξύ των υπηκόων των κρατών μελών της ΕΚ και των κρατών της ΕΖΕΣ.